

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏
အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ

မြို့ပြဦးစီးဌာန

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၈။)
 (၂၀၁၅ ခု ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် လီစီးဗွင်း ၈။)

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်
၁၃၇၆ ခု ဧပြီလ ၇ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်)
(၂၀၁၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄ ညီ)

ရိုးစိုး ချိုးချွင်း

ဈေးပစ္စည်း	ရိုးစွင်း	ထိုပေးပို့ခြင်း
၁။ ရိုးစွင်း (၁)		၁
ခုံမြို့ရေရိုးထုံလှီးမားပုင်စွင်း		
၂။ ရိုးစွင်း (၂)		၃
ခုံဖြာယွီရီစွင်း		
၃။ ရိုးစွင်း (၃)		၄
မြို့မြို့မြို့ကဏ်စိုမြို့ထောင်မုင်စွင်းဝါစွင်းကြီးပေး		
၄။ ရိုးစွင်း (၄)		၇
စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူရေ ပြည်ထောင်စုစိုသီဝန်ကြီး		
ပေးကျီးပိုင်စွင်း		
၅။ ရိုးစွင်း (၅)		၉
စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူဝါယွီရီဝါဒီးမြို့ယွီရီမြို့ထောင်		
၆။ ရိုးစွင်း (၆)		၁၃
မြို့မြို့မြို့ကဏ်စိုမြို့မုင်စွင်းဝါစွင်း		
ကြီးပေးကံဖြာ ထာဖြာကွယ်ပိုင်စွင်း		
၇။ ရိုးစွင်း (၇)		၁၇
ကံချီစွင်းထောင်		
၈။ ရိုးစွင်း (၈)		၁၇
စွီးပိုင်စွင်း		
၉။ ရိုးစွင်း (၉)		၁၈
မြို့မိကျီးလီ		

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အခန်း(၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁
၂။	အခန်း(၂) ရည်ရွယ်ချက်များ	၃
၃။	အခန်း(၃) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်ရပိုင်ခွင့်များ	၄
၄။	အခန်း(၄) ဝန်ကြီးဌာနဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ခန့်အပ်ခြင်း	၇
၅။	အခန်း(၅) ဝန်ကြီးဌာန၏တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ	၉
၆။	အခန်း(၆) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း	၁၃
၇။	အခန်း(၇) တားမြစ်ချက်များ	၁၇
၈။	အခန်း(၈) ပြစ်ဒဏ်များ	၁၇
၉။	အခန်း(၉) အထွေထွေ	၁၈

မြို့နယ်ကလေးတို့ပြင်ဆင်ပေးသည့်
 ဘွဲ့ပေးကံကြွေးကြွေးပြန်လှည့်
 (၂၀၁၅ ခု ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် လီစွန်း - ၈)
 ၁၃၇၆ ခု ဧပြီလ ၇ ရက်
 (၂၀၁၅ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄ ရက်)

ဘွီယေ့ကံာ်ဇုထာ်ဇုကွယ်လီၤစွဲး

၁၃၇၆ ခု၊ ဧပြီလ ၇ ရက်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဝါရိုး၊ ထေလီစွန်းလျား မားဝိုင်းလားဝါ။

ခုမြူရေ ရိုးထူလှီးမားဝိုင်းစွင်း

၂။ ထေလီစွင်းနံဝါ ကျဒါးမာဘျာဝံင်ထေင်ညာ ဇုဒိုမားဝံင်လား မာ
ထေလီ ခီးထုံလိုးဖြိုကျိဝါးငါ-

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေ
(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၈။)
၁၃၇၆ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်
(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကိုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသောအောက်ပါစကားရပ်များသည်
ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်-

(က) **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စု
သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ပင်ရင်းနိုင်ငံအဖြစ် သတ်
မှတ်၍ စဉ်ဆက်မပြတ် နေထိုင်ခဲ့ကြသော လူမျိုးများ
ကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် နိုင်ငံသား ပြုခွင့်ရသူ
များနှင့်ဧည့်နိုင်ငံသားများ မပါဝင်။

- (ခ) စိုသီ ဝန်ကြီး မြို့ယွီရီဂူ ဘုားမာညာ ထေလီစွဲင်း ထေလီ လိုကုင်လားထီ ပြည်ထောင်စု ဂြိုကွံာ်ဆူ မြို့ဖျိထီက ဇာ်စိုထီ ဩဃေ စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူ (ဝန်ကြီးဌာန) လြားဘုားငါ။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စု စိုသီဝန်ကြီး ဘုားမာညာ လိုလုလားမာ ရီးကျီ လီစွဲင်းထေလီမြို့ကွဲ သမ္မတဝါစိုး ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော် ညီးလုံင်လုဟီး ယွီရီလိုဖြူဃေဂုံင်လားမာ မြို့ဖျိထီကဇာ် စိုထီဩဃေမြို့ယွီရီဂူ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး (စိုသီ) လြား ဘုားငါ။
- (ဃ) (တိုင်းဒေသကြီး) မြို့ဝါဒီမြို့ဆာဒီ မငါဓေ (ပြည်နယ်) ဝါဂြိုမြို့ စိုသီဝန်ကြီး မြို့ယွီရီဂူ ဘုားမာညာ လိုလုကုင်လား မာရီးကျီလီစွဲင်းထေလီမြို့ကွဲ သမ္မတဝါစိုး သားရှိသားကျ ဒီးမာ(တိုင်းဒေသကြီး) မြို့ဝါဒီမြို့ဆာဒီမငါဓေ (ပြည်နယ်) ဝါဂြိုမြို့လွှတ်တော်ဝါစိုး ညီးလုံင်လုဟီး မြို့ဖျိထီကဇာ်စိုထီ ဩဃေ ယွီရီမြို့ထောင်လြားယွီရီ ဂုံင်နားမာလိုဖြူဃေဂုံင် လား စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူလား ဘုားငါ။
- (င) (တိုင်းဒေသကြီး) မြို့ဝါဒီမြို့ဆာဒီ မငါဓေ (ပြည်နယ်) ဝါဂြိုမြို့ စိုသီဝန်ကြီး ဘုားမာညာ လိုလုလားမာရီးကျီလီ စွဲင်းထေလီ နိုင်ငံတော် သမ္မတဝါစိုး သားရှိသားကျဒီးမာ (တိုင်းဒေသကြီး) မြို့ဆာဒီ မငါဓေ(ပြည်နယ်) ဝါဂြိုမြို့ လွှတ်တော်ညီးလုံင်လုညီးလိုဖြူဃေဂုံင်လားမာ (တိုင်းဒေ သကြီး) မြို့ဆာဒီမငါဓေ (ပြည်နယ်) ဝါဂြိုမြို့မြို့ဖျိထီ ကဇာ်စိုထီဩဃေ စိုသီဝန်ကြီး မြို့ယွီရီဂူ စိုသီဝန်ကြီး လြား ဘုားငါ။

- (ခ) **ဝန်ကြီးဌာန**ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဂ) **ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး** ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီး ဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။
- (ဃ) **တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်သော ဝန်ကြီးဌာန ကိုဆိုသည်။
- (င) **တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီး**ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန၏ ဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။

ဝံ့ဇြာံယံ့ရီစွံး

၃။ ထေလီဖီ ဝါစိုး ခုံဖြာယွီရီစွဲင်းညာ ကါးခွါ ဝါသားကျဒါ ထေင်ငို။

(က) မြို့မြို့ကြီးကလေးတို့အတွက် မြို့ကွက်တို့အတွက် (နိုင်ငံသား အခွင့်အရေး) ထုတ်ပြန်ချက်များကို လိုက်နာရမည်။

(ခ) မြို့ပြဦးစီးဌာန အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို စောင့်ကြည့်ထိန်းချုပ်ရန်၊
အချိုးကျသတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံဖြင့် တင်ပြရမည်။ (ပုံစံတူညီသည့် စာမျက်နှာ)
နိုင်ငံတော်အတွင်း ဆောင်ရွက်နေသည့် ဆောင်ရွက်မှုများကို လျှောက်လှမ်းပြီး ရရှိ
သည့် အချက်အလက်များ။

(ဂ) မြို့ပြဇယားကဏ္ဍရှိ ပြည်ထောင်စုများနှင့်/ထိုသို့မဟုတ်/နှိုင်းယှဉ်ဆိုင်ရာ ယွှင်း
ချိတ်ဆက်မှုများ၊ မြို့ပြဇယားရှိ မြို့လယ်လမ်းများရှိ ပြည်ထောင်စုများ၊ မြို့တွင်း စီးပွားရေး
ယွှင်းချိတ်ဆက်မှုများ၊ လမ်းများ၊ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်များ၊ ကုန်သွယ်ရေးစနစ်များ၊
လမ်းမများ၊ လမ်းမများ၊ လမ်းမများ။

- (စ) တိုင်းရင်းသားရေးရာဆိုသည်မှာတိုင်းရင်းသားတို့၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့်ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ သမိုင်းအမွေအနှစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါအခွင့်အရေးများရရှိရေး တို့အပါအဝင် လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စသည့်ကိစ္စရပ်များ ကိုဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၃။ ဤဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက်များမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
- (က) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအားလုံး တန်းတူညီမျှသော နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများ ရရှိစေရန်၊
- (ခ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုဖြင့် စစ်မှန်သော ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓါတ် အခြေခံ၍ ထာဝစဉ်အတူတကွ လက်တွဲနေထိုင်ကြစေရန်၊
- (ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာနှင့် သမိုင်းအမွေအနှစ်တို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရန်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊

- (ယ) မြဲဖြဲယီကဏံ စိယီထောင်ထေမာစိုထေမာ ထေလိပိုးလာခိစွင်း
 ၊ ညီးကွီဖြဲကံကင်လခိစွင်း ၊ ထေမာစိုထေမာ ပိဏသိုဏယီစိစွင်း
 ထောင်ပြဲလာမိုလာနားမာ။
- (င) ပြဲလာမိုလာစွင်းအိအိ မြဲဖြဲယီကဏံယီထောင်ဆင်းညီးဖြဲစွင်း
 ၊ ကိုခွီတားဆာစွင်း ၊ ဘိုဖြဲဖြဲစွင်း ၊ ဂိုလာဖြဲထောင်ရေ
 စိုဏံ ဘိုဖြဲဖြဲဖြဲ ပြဲမိုနာနားမာ။
- (စ) လိုလားမာရီကိုလီစွင်း (ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ) နံဝါသားကျ
 အိအိထေလိ မုင်ဖိုးမာဘွီယေအရထောင်လားမြဲဖြဲယီကဏံထောင်
 ဗိုလုံင်မုင်လိဝါလီနားမာ။

ရီးကုံး (၃)

မြဲဖြဲယီကဏံစိယီထောင် မုင်စွင်းဝါစွင်းဘွီယေထောင်

၄။ မြဲဖြဲယီကဏံ စိယီထောင်ညာမြဲကွဲ (နိုင်ငံတော်) ကံာစွီထုံစွင်း
 လီစွင်း ဂြဲကွာထင်စွင်းရေ စိုဏံစိုဏံစိုဏံဘာ ဆုင်လီ တားဆာစွင်း ၊
 မြဲဖြဲစိုဏံထောင် ကိုခွီရာမိုစိုဏံစိုဏံစိုဏံဘွီယေ ရူဒိုမား ဂုံင်လားယီ
 လီစွင်း ထောင်ရေ မဖိုးမသောလီညာ။

- (ဃ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်
ရေး၊ ချစ်ကြည်လေးစားရေးနှင့် ရိုင်းပင်းကူညီရေး
တို့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းစေရန်၊
- (င) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါးနေသည့် တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးများ၏ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးစသည်တို့ပါဝင်သော လူမှု
စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊
- (စ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အပြည့်အဝ ရရှိစေရန်။

အခန်း (၃)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ

၄။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည်နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေး၊
တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ ပြည်သူ
တို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားအကျိုးငှာပြဋ္ဌာန်းထားသည့်
ဥပဒေများ နှင့်မဆန့်ကျင်လျှင်-

- (က) စိုးစုံစိုပြီဘာခင် ၊ ထိုပေံ ၊ နံညီဆင်းညီး ၊ ယွီရီဗိုဒု
ဖြူစွမ်း၊ ဖြူဖါလီဖါလီစွမ်းထောင်ရေ ဟာလွီစွမ်း ဘာမား
စာခင် ထောင်လျားရှာရှာလီ(လွတ်လပ်စွာ) ယွီရီဝါဒါးဝါ။
- (ခ) စိုးစုံစိုပြီဘာခင်၊ထိုပေံထောင်လျားမြူကွဲ(နိုင်ငံတော်)
ဆင်းညီး ဖြာဂူစွမ်းလျား မထီမရကျီကျီ မားဝင်
ဆိုရူဝါဒါးဝါ။
- (ဂ) စိုးစုံစိုပြီ ဗိုဒုဇွဲမားမား လီဖါလီစွမ်း ယွီရီဒုဟည်
ထောင်လျားခေ ရှာရှာလီ (လွတ်လပ်စွာ) ယွီရီဝါဒါးဝါ။
- (ဃ) စိုးစုံထိုပေံရေနံညီဆင်းညီးပြူလာမိုလာနာ နံဇွဲဆွားရ
ယွီရီစွမ်းရေ ဗိုဒုဖြူစွမ်း ယွီရီမြူထောင်ခေ ရှာရှာလီ
(လွတ်လပ်စွာ) နံဇွဲမီးသူ ယွီရီဝါဒါးဝါ။
- (င) ဆင်းညီးဆိုရူစွမ်း၊ကာစုင်းရှားစွမ်း၊ လဲမြူစိုင်းမြူယွီရီစွမ်း
မင်ဝါစွမ်းဘွီယေ့ရေဖြူဘိုဘိုယွီရီမြူထောင်ဝါ ထံလီသီမှု
ဘွီယေ့ ခါဇွဲမင်ဒါးဝါ။
- (စ) စိုးစုံစိုပြီ ဖြူဖါဆင်းကျီကာစုင်း ဆင်းညီးထောင် မဖိုမမင်
လီနားမား ကွဲပြာရူစွမ်း၊ မီးသူပြူလာမိုလာစွမ်းထောင်
လျားယွီရီဝါဒါးဝါ။

- (က) မိမိတို့၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့်ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာသာသနာတို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။
- (ခ) မိမိတို့၏စကား၊ စာပေတို့ကို နိုင်ငံတော်၏ပညာရေးမူဝါဒကို ထိခိုက်မှု မရှိစေဘဲ သင်ကြားခွင့်နှင့် သင်ယူခွင့်ရှိသည်။
- (ဂ) မိမိတို့၏ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ဆောင်ရွက်သောအခမ်းအနားများနှင့် နေ့ထူးနေ့မြတ်များကို လွတ်လပ်စွာ ကျင်းပခွင့်ရှိသည်။
- (ဃ) မိမိတို့၏စာပေနှင့်အနုပညာတို့ကို ခေတ်မီတိုးတက်စေရန် တီထွင်ကြံဆဖော်ထုတ်ခွင့်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွတ်လပ်စွာ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်ခွင့်ရှိသည်။
- (င) ပညာသင်ကြားခွင့်၊ ဆေးကုသခွင့်၊ အလုပ်အကိုင်ရပိုင်ခွင့်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် တန်းတူညီမျှသော အခွင့်အရေးများ ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- (စ) မိမိတို့၏ ရိုးရာတိုင်းရင်းဆေးပညာများ တိမ်ကောပျောက်မှု မရှိစေရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဆ) စိုးစဉ်းပိုမိုအာရုံ ဂုဏ်ဖြူကုန်သိဘောထောင်လျားကွယ်ဆာ ဇူဝါဒါးဝါ။

(ဇ) လိုလားမာရီးကိုလီတွင်းနဲ့ဝါ စီးလားမာလာံစိုဗိုလုင်ဒါး
ညာသား ရှိဒါးမာ မြူဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး)မာခေ ဝါဂျိမြူ
(ပြည်နယ်) စီးစုံင်ဂျိကွာံဝါဒါးဝါ ယွီရီလီတွင်း ရှားလူဝါစီး
စုံင် စိုဗိုဗိုဗြူ သားကျ ယွီရီဝါဒါးဝါ။

(ဈ) ပုဒ်မခွဲ (၈) သားရှိကျွန်းမာ မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မခါဇေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ရေစီးစုံင်ဂြိုကွာ်မုင်ဒီးဝါ ယွီရီ လီစွင်းရှားဇုရား ထာစီးစုံင်စိုဗြိုသားကျဝါဒီးယီ မြို့ရိယီ ကဏ်စိုဗြိုဖွတ်ဒီးညာ ဂိုလီမြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မခါဇေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ရေ စီးစုံင်ဂြိုကွာ်မုင်ဒီးယွီရီ ဂြိုကွာ်စွင်းဝါ ရောကီယ်းမာညာ ဂိုလီယီက ဇာ်စိုဗြိုထောင် ဩဃေ ယွီရီဂုံင်မြို့စွင်းဝါ စီးစုံင်စိုဗြိုဗြို သားကျ ယွီရီဝါဒီးဝါ။

(ည) စိုးစုင့်ယြီကဏံစိုယြီထေင်မံမံစွီစွီလီ ဖွတ်ဖြိုကိုးလား
မာလျား မီးသူဂိုင်စွင်းရေ ဂိုင်ဖြိုကျာသီထေင်လျား လီစွင်း
ထေလိ ကွယြီ ဆာဇုမုင်ဝါဒါးငါ။

- (ဆ) မိမိတို့၏ ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်များကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်ရှိသည်။
- (ဇ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သတ်မှတ်သော လူဦးရေ ရှိပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ စီရင်စု ဥပဒေပြုရေးတွင် မိမိတို့ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။
- (ဈ) ပုဒ်မခွဲ (ဇ) အရ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရစီရင်စု ဥပဒေပြုရေးတွင် ကိုယ်စားလှယ် ပါဝင်ခွင့်ရရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးဖြစ်လျှင် ထိုတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရစီရင်စု အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အဓိကအားဖြင့် ထိုတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများရေးရာကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ခွင့်ပြုရမည်။
- (ည) မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားများ၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ်များကို ထုတ်ဖော်ခွင့်နှင့် အမွေအနှစ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခွင့်ရှိရမည်။

ရိုးကုံး (၄)

စိုသီ (ဝန်ကြီး) မြို့ယွီရီဂူရှားလိုစွဲင်းရေပြည်ထောင်စုစိုသီ(ဝန်ကြီး)
ယေကျီးဂုံင်စွဲင်း

၅။ မြို့မြို့လိကဏံစိုလိထောင်တားဂူမြို့နုံဝါပြုလာ မိုလာစွဲင်း ယွီရီမြို့
စိမံကိန်း ယွီရီမြို့ ၊ ဖြိုဖြာဘိုဖြာစွဲင်း ယွီရီမြို့ ၊ မိချာကားခွါ မိချာထံယံ
ယာ ယွီလိယွီဇေ ဇေ ယွီရီစွဲင်းမြို့ထောင် ယွီရီရားဝါဘုား ညာစိမံကိန်း
ယွီရီစွဲင်း ထောင်လြားသားရှိတားဂူ မြို့ဝါတားဆူလိက ဇာစိုလိထောင်လြား
ဗိုလုံင်စွဲင်းဖြိုဖြိုလိကင်းထို ဆုင်းကျိမိုကျိဟီး ဝါဂွင်ယွီရီဝါးဝါ။

၆။ မြို့ကွဲ.သမ္မတ (နိုင်ငံတော်သမ္မတ) ညာ လိကဏံစိုလိဘွီယေ
ယွီရီစိုးမြို့ထောင်လြားဖြိုဖြိုယွီရီဘာလာနာ လိကဏံစိုလိဘွီယေ ယွီရီဂူ
(ဝန်ကြီးဌာန) လြားညာပြည်ထောင်စုလွတ်တော် ညီးလုံင် ဇူဟီးလိုဖြိုရှား
ဝါးဝါ။

၇။ မြို့ကွဲ.သမ္မတ (နိုင်ငံတော်သမ္မတ) ညာ

(က) မြို့မြို့လိကဏံ စိုလိဘွီယေမြို့ကွဲ.စိုသီ (ပြည်ထောင်စု
ဝန်ကြီး)ဖြတ်လာနာ ယေကျီးဂုံင်နားမာ လွတ်တော်စို
ပြုနုံဝါစိုးဝါခေဝို၊ လွတ်တော်စိုပြု မဝါဆူ ဝါခေဝို ၊ ဇူလို
လိစွဲင်းရီးကျိလိစွဲင်း ပုဒ်မ၂၃၂ ၊ ပုဒ်မခိုင်(က) ဝါသား
ကျဒီးမာ ယွီရီဒါစွဲင်းစိုးဘိုလား မားရေဗိုလုံင်ဒါးမာ
စိုဏ်လြားဆုင် ဇူဟီးရီးကျိခူမြို့လြား စိုးဘိုဟီး ပြည်
ထောင်စုလွတ်တော်ဝါ ထံယံကျီးဂုံင်ဟီး ညီးလုံင်ဗို
စွဲင်းဇူဝါးဝါ။

အခန်း (၄)

ဝန်ကြီးဌာနဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးခန့်အပ်ခြင်း

၅။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ စီမံကိန်းကြီးများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝသယံဇာတ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက စီမံကိန်းအကြောင်းအရာများကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာနတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအား ပြည့်စုံတိကျစွာ ကြိုတင်ချပြ အသိပေး၍ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို အလေးထားဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

၇။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်-

- (က) ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများရေးရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲကဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်သူများထဲကဖြစ်စေ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၂၊ ပုဒ်မခွဲ(က)ပါ အရည်အချင်း သတ်မှတ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံသော သင့်လျော်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်၍ ယင်း၏ အမည်စာရင်း ကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းလျက် သဘောတူညီချက် ရယူရမည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စု စိုသီ (ဝန်ကြီး) ဖြတ်လီနာ ယေဝံနားမာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဦး လုံမဝါညာ ဂိုလီစိုပြဲမီးခား စဲ့ထေံဖို ခုမြုရီးယွဲလျား ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဝါ စဲ့ထေံ ကာထံယံကျီးဝံင်ဝါဒါးဝါ။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဝါစိုး ညီးလုံပျိုဒုလုံလီထေံဖိုမာ လျား ပြည်ထောင်စု စိုသီ (ဝန်ကြီး) ကျီးဝံင်ဟီး ယေမာကျို ဝါးဝါ။

၈။ ပြည်ထောင်စု စိုသီ (ဝန်ကြီး) ညာမြို့ကွဲ သမ္မတလျား ယေမာ ယေလုံဝံင်ဝါးဝါ။ ပြည်ထောင်စု စိုသီ (ဝန်ကြီး) ယွီရီဟြညီညာ မြို့ကွဲ သမ္မတ ယွီရီဟြညီရေ ထေံလီဖြတ်ဝါးဝါ။

(ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ် တာဝန်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက် မရ ရှိပါက ယင်းပုဂ္ဂိုလ်အစား အမည်စာရင်းသစ်ကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ ထပ်မံတင်သွင်းခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက် ရရှိ ပြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရမည်။

၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတအား တာဝန် ခံရမည်။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ရာထူးသက်တမ်းသည် သာမန် အားဖြင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ရာထူးသက်တမ်းအတိုင်း ဖြစ် သည်။

ရီးကုန်း (၅)

စိုသီ(ဝန်ကြီး)မြို့ယွီရီဂူယေမြာမြို့ရေ ယွီရီဝါဒါမြို့ထောင်

၉။ စိုသီ (ဝန်ကြီး) မြို့ယွီရီဂူ ယေမြာမြို့ရေ ယွီရီဝါဒါမြို့ ထောင်ညာ
ကားခွါမာထောင်ထေလိဝါ။

(က) ထေလိလီစွင်းနုံဝါသားကျဒီးမာ ယွီရီမြို့စွင်းထောင်လှားရီးမာ၊
ဒိုလာနာ ယွီရီဖြတ်လာနားမာ မြို့ယွီရီစွင်း ထောင်လှား မာရုံဝ်စိုး
ရူစွင်း။

(ခ) လိုလီစွင်းနီကရီလီရေ ထေလိစွင်းဝါသားကျဒီးမာ ပြီကဏ်တိုပြီ
ထောင်ဩယေ မှင်စွင်းဝါစွင်းထောင်လှား လီစွင်းရေထေလိဗို
လုံင်လုံင်လီမင်စွင်း ခါဖြတ်စွင်းလှား ထံဖြကံဖြကွယိုကံစွင်း။

(ဂ) ပြီကဏ်တိုပြီထောင် ဘာနံင် ၊ ထိုယေ ၊ နံညီဆင်းညီး ၊ ယွီရီစွင်း
ရေ ဖြုဖါလီစွင်းထောင်လှား ဆာရကွပျိုင် နားမာရေ ပြုလာ
မိုလာနားမာယွီရီကံစွင်းအကူမြို့ဖြ ဩသီဖြတ်ပြီကိုးလာထောင်
ရေဖြုဖါကံဖြုကုာ်သီထောင် ပါလိုဂါရု မီးသူစွင်းရေ ဆာရကွယွီ
နားမာယွီရီကံစွင်း။

အခန်း (၅)

ဝန်ကြီးဌာန၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၉။ ဝန်ကြီးဌာန၏တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) ဤဥပဒေပါရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းစဉ် များ ချမှတ်ခြင်း၊
- (ခ) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဤဥပဒေပါတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများကို ဥပဒေနှင့် အညီ အပြည့်အဝရရှိခံစားနိုင်ရေးအတွက် ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ခြင်း၊
- (ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနု ပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သမိုင်းနှင့် ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်တို့ကို စူးစမ်းရှာဖွေဖော်ထုတ်ရေးနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (ဃ) မြို့မြို့လွှဲကဏ္ဍထောင် ထေရ်စိုထေရ်ထေရ်လိ ပိုးလှဲစွမ်း၊ ညီးကွဲ
မြို့ကုင်လှဲစွမ်း၊ ထေရ်စိုထေရ်စို သုံးထရိုထရဲစွမ်း ပြုလာမိုလာ
နာယွီရီဂုံစွမ်း။
- (င) ပြုလာမိုလာစွမ်း နီးဒီးမာ လွှဲကဏ္ဍစိုလွှဲထောင် စိုယွီဇေဇြီ
ဟြညီ ပြုလာမိုလာဒူ၊ ထိုပေံဆုင်းညီး၊ နာဖျာမမြို့ကိုခွံ
တားဆာစွမ်း၊ မြို့ဇြာဘိုဇြာယွီရီမြို့စွမ်းရေ ဂျီလာဇြာဂူခါထု
ဂုံစွမ်း ယွီရီမြို့ ထောင်လှားခြွင်ခြားထာပိုး ပြုလာမိုလာနာ
ယွီရီဂုံစွမ်း။
- (စ) မြို့မြို့လွှဲကဏ္ဍစိုလွှဲ ထေရ်လွှဲရေ ထေရ်လွှဲ မငါးရေ လွှဲကဏ္ဍ
စိုလွှဲ စို စိုလွှဲလှား ငါးရေဂုံ၊ နီးဘျာဟာလွှဲစွမ်း ဘျာမားဈာ
ခုံလှားငါးရေဂုံစွာဝါလီခွေလီဗျာလီနာ မမြို့ကျီကျီ စိုးစုံင်
ညီးကွံယးမာ ဘျာခုံင်၊ ထိုပေံ ယွီရီစိုစွမ်း ဟာလွှဲစွမ်း
ဘျာမားဈာခုံင်ထောင်ရေ မြို့ဖါလီဖိလီစွမ်းထောင်လှားရှာရှာ
လီယွီရီစွမ်း။
- (ဆ) မြို့မြို့လွှဲက မုင်စွမ်းဝါစွမ်းဘွီယေု လီစွမ်းရေထေရ်လိမြို့မြို့
မုင်လီနာ ကံာဇြာထာဇြာဂုံစွမ်း။
- (ဇ) မြို့မြို့လွှဲကဏ္ဍစိုလွှဲစိုစိုလွှဲ မငါးရေ လွှဲကဏ္ဍစိုလွှဲထောင်
ညေကုံးဈာဝါ ဖြတ်လားမာ ဖီးလှဲစိုမြို့စွမ်း ထောင်လှား
သားကျွဲဂြိုင်ဖုင်ရှာဂုံစွမ်း။

- (ဃ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊
ချစ်ကြည် လေးစားရေးနှင့် ရိုင်းပင်းကူညီရေးတို့
တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုး
များ၏ လူမှုဘဝမြင့်မားရေးအတွက် ပညာရေး၊
ကျန်းမာရေး၊စီးပွားရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
စသည့် လုပ်ငန်းရပ်များ ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်
ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုး တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး သို့မဟုတ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်းကိုလည်းကောင်း
၊ အခြားဘာသာ သာသနာကိုလည်းကောင်း ထိခိုက်
နစ်နာမှု မရှိစေဘဲ မိမိ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့် စကား၊
စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာသာသနာ
နှင့်ဓလေ့ထုံးတမ်းများကိုလွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်
ခြင်း၊
- (ဆ) တိုင်းရင်းသားများ၏အခွင့်အရေးကို ဥပဒေနှင့်အညီ
ထိရောက်စွာ အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊
- (ဇ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသား
လူမျိုးများအကြားဖြစ်ပွားသည့်အငြင်းပွားမှုနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်း၊

(ဈ) လြီကဏ်စိုလြီထေင် နွင်တြီးထာဝိုးတြုမိုလာနားမာ ယွီရီဒု
ယွီရီမြုထေင်လြားမူတြု ယွီရီလြီညီမြုထေင် ယွီရီဂုံင်စွင်း။

(ည) စိုနီးဏ်တြတ်ဒီးမာ လြီကဏ်စိုလြီထေင် ဘျာခုံင်၊ထိုယေံ ၊
နုညီ ဆင်းညီး ၊ ဗျုဒုတြုမြု ၊ ဖြုဖါလီဖိလီစွင်းထေင်ဖျုမုံင်
လီဟာဒီး မာလြားမီးသူ၊ ဆာဇုကွလြီဂုံင်စွင်းရေ ဖြုလာ
မိုလာနာ ယွီရီဂုံင်စွင်း။

(ဋ) ထေလီစွင်းဝါကျဒီးမာ လီဖိပုင်းဒုစွင်းဝါစျီ ၊ သားရှိဒီးမာ
တြုကွာံ ယွီရီဂုံ (အစိုးရဌာန) ဂြုကွာံလိုတြုစွင်းရေ ဝါတြင်
ယွီရီဂုံင်စွင်း။

(ဌ) ပြည်ထောင်စုဂြုကွာံ လိုတြုဝါစျီး ငါခေင် ၊ လီစွင်းထေံ
စွင်းစွင်းဝါစျီး ငါခေင် ၊ ယေဂုံင်လားမာလြီကဏ်စိုလြီ
မုင်စွင်း ဝါစွင်းတြီယေယွီရီ မြုထေင်လြား ယွီရီဂုံင်စွင်း။

၁၀။ စိုသီဝန်ကြီး မြုယွီရီဂူညာ စာဒီးမာ လြီကဏ်စိုလြီ မုင်စွင်း ဝါစွင်း
တြီယေယေ မာမာယွီရီတြုအရှထေင်လြား ပြည်ထောင်စု ဂြုကွာံ လိုတြု
ညီးလုံင်ဝါစျီး လိုတြု ရှားလိုဂုံင်ဝါးငါ။

(ဈ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေ
မည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သုတေသနလုပ်ငန်း
များ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ည) လူနည်းစုဖြစ်သော၊ ကွယ်ပျောက်လုနီးပါး ဖြစ်နေ
သော တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုများ၏ စကား၊ စာပေ၊
အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ကို
ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း
နှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဋ) ဤဥပဒေပါကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ
အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း
ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဌ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်
အရဖြစ်စေ ပေးအပ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ
လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည်လိုအပ်သည့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ
ရေးရာဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ
အဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁။ စိုသီဝန်ကြီး မြို့ယွီရီဂူညာ ယွီကဏ္ဍထောင်မှင်စွဲင်းဝါစွဲင်း ဩဃေယု ယွီရီမြို့ထောင်လှား သီဆိုင်ဆိုင်လီ ယွီရီဂိုးလီနားမာ ယွီစိုးလား ဝိုဘျားညာကော်မတီရေယွီရီဖြူ ထောင်လှားသား ရှီဒီးမာနီးဘျာ ပြည်ထောင်စုစိုသီဝန်ကြီး မြို့ယွီရီဂူထောင်ရေဝါဂွင်ဝိုင်ဟီး ယွီရီလိုဖြူရှားလူ ဝါဒီးဝါ။ ယွီရီလိုရှားလူယင်းဝိုဘျားညာ ယွီရီမြို့ ဃေနေထောင် ထေလိစိုး ဘိုဃေမြာ ကျီဝါးဝါ။

၁၂။ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါနေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) စိုသီ ဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူညာ ရီးလုဖျားစုင်ကားခွာဝါ စာဒီးမာ သားရှိဒီးယွီ ယွီကဏ္ဍ စိုယွီဩဃေယု ယွီရီဃေမြာ လိုဖြူထောင်လှား သားရှိဒီးမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါနေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွာဆူ ညီးလိုင်လူဟီး လိုဖြူရှားယွီရီဝါးဝါ။

၁၃။ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါနေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) စိုသီ ဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူညာသားရှိဒီးမာယွီကဏ္ဍ ဩဃေယုယွီရီမြို့ထောင် လှား ရီးမာဒိုလာနာ ယွီရီဂိုးလီနားမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါ နေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွာလိုဖြူထောင် နုံလာဖူ ယွီဖူ စိုးဘို ထိုဃေလှား ထေခိုထေခို ဘိုဂိုစိုးဘိုဝါးဝါ။

၁၁။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါက ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို သက်ဆိုင်ရာအခြားပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ညှိနှိုင်း၍ဖွဲ့စည်းနိုင်ပြီးယင်းတို့ကိုဖွဲ့စည်းပါက လုပ်ငန်းတာဝန်များကို တစ်ပါတည်းသတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနသည် ယင်း ၏ လက်အောက်တွင် လိုအပ်သည့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ သဘောတူညီချက် ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များကို အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် နှစ်စဉ် ထည့်သွင်း ရေးဆွဲရမည်။

ရိုးကုံး (၆)

မြို့ဖြူလီကဏ်ထောင်မုင်စွင်းဝါစွင်းဪယေ့ကံာ်ဇာထာဇာကွလိဂံင်စွင်း

၁၄။ လီကဏ်စိုလီထောင် ညာစိုးစုင်စိုလီထောင်ဪယေ့ မုင်စွင်းဝါစွင်း ထောင်ဗျာလီဆူလီလားညာ ကံာ်ဇာထာဇာကွ လိဂံင်စွင်း မုင်လီ နားမာသားရှိဒီးမြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါးခေဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွာ်လိုဖြူဝါဘျာဖူမိုးဂံင်ဝါဒီးငါ။

၁၅။ သားရှိဒီးမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါးခေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွာ်လိုဖြူထောင်ညာ ပုဒ်မ (၁၄) ထေလိ ဘျာဖူမိုး ဂံင်လား မာလျား လဒါဇုမုင်လီထာလီကဏ်စိုလီထောင်မုင်စွင်း ဝါစွင်းဪယေ့ ဗျာလီဆူလီဒု မဖြူနာစာဒီးမာ ကံာ်ဇာ ထာဇာ ကွလိဂံင်စွင်း ထောင်လျား ကွလိဂံင်နားမာ။

(က) သားရှိဒီးမာမြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါးခေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) လီကဏ်ဪယေ့ ယံ့ရီယေ့မာဆူစိုသီ ဝန်ကြီး လျားယေ့ဂံင်ဝါးငါ။

(ခ) ပုဒ်မခိုင်(က) ထေလိ ယံ့ရီယေ့ကျီး ဂံင်မဘာလာညာ စီးဖြိုယမ်းမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး)မငါးခေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်)ဂြိုကွာ်စိုသီဝန်ကြီး ထေဖိုဖိုလျား ယံ့ရီယေ့ ဂံင်ဝါးငါ။

အခန်း (၆)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း

၁၄။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည်မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ထံ တင်ပြနိုင်သည်။

၁၅။ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့သည်ပုဒ်မ ၁၄ အရတင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်-

(က) သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တာဝန်ပေးအပ်နိုင်ခြင်း မရှိပါက သင့်လျော်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးတစ်ဦးဦးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၁၆။ ပုဒ်မ(၁၅)ထံလိ ယွီရီမြို့ ယေဂုံင်ခါဝါလီမာစိုသီဝန်ကြီးညာ

(က) စိုးစုင်လျား ယေဂုံင်လားမာ ယွီရီမြို့ဝါစိုး လျီကဏံ
စိုဩ်ထေင်မုင်စွင်းဝါစွင်း ဩ်ယေ ခုလီဗျာလီစွင်း
ဖြိုမဖြို ဩ်ရူညီဝါးငါ။

(ခ) ပုဒ်မခိုင် (က) ထံလိ ဩ်ရူညားထာ လျီကဏံ
ဩ်ယေမုင်စွင်း ဝါစွင်းဩ်ယေ ဗျာလီခုလီဒုဩ်ညီ
မိုယ်းညာ ကာံဖြာ ထာဖြာဂုံင် ဘာလာနားမာ သားရီးဒါး
မာမြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်)
ဂြိုကွာ်လိုဖြိုမုံဖြာညီးစိုးရူစေး စွင်းဝါစိုးငါရေခါသားရီ
ဒါးမာမြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်
နယ်) ဝါဖြားမာ စိုသီ ဝန်ကြီးယွီရီဂူ ဂြိုကွာ်လိုဖြိုမြို့
ယွီရီဂူ၊ ဂြိုကွာ်လိုဖြို အရူထေင် ၊ စိုးစုင်ဂြိုကွာ်မုင်
မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ စိုးစုင်ထေင်ဂြို
ကွာ်တားမာမြို့ဝါ ဝိုဝိုး မိုလိုဖြို (ဦးစီးအဖွဲ့) ထေင်ရေ
ယွီစုားမာလီစုင်ဂါ ဩ်ယွီရီဝါးငါ။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) ထံလိယွီရီဖျာရားထာ ပြည်ထောင်စု ရီးစုင်
ဝါဖြားမာနီးဘုစိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူထေင် ၊ ဂြိုကွာ်မြို့
ယွီရီဂူထေင်၊ ဂြိုကွာ်လိုဖြိုထေင် သိုးဖြာရီ ဖြာစွင်းစာ
လားဝိုဘျားညာ သားရီဒါးမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး)
မငါရေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွာ်လိုဖြိုဝါငါရေခါ
သားရီဒါးမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေဝါဂြို
မြို့ဂြိုကွာ်လိုဖြိုဝါစိုး ထေင်စုင်ပြည်ထောင်စု လျီကဏံမုင်
စွင်းဝါစွင်းဩ်ယေယွီရီဂုံင်ဂူစိုသီဝန်ကြီးမြို့ ယွီရီဂူဝါငါရေ
ဘျာဖူမိုးဂုံင်ဝါးငါ။

- ၁၆။ ပုဒ်မ၁၅ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည်-
- (က) မိမိအား တာဝန်ပေးအပ်သော ကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ စိစစ်သည့်အခါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး များ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက် ကြောင်း တွေ့ရှိပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များ နှင့်လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း၍လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်ထောင်စု အဆင့်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသ ကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး ဌာနသို့လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

၁၇။ မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါးရေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွာံ
 လိုဖြူညာပုဒ်မ (၁၆) ပုဒ်မခိုင် (၈) ထေံလိ ဘျာဖူမိုးဂုံင်လာံး မာစွဲင်းဝါ
 ပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဖြူစိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူ၊ ဂြိုကွာံမြို့ ယွီရီဂူ၊ ဂြိုကွာံ
 လိုဖြူအများထေင်သိုး ဖြာရီဖြာယွီရီဖြာစွဲင်းယွီစျား ငိုဘျားညာ
 ပြည်ထောင်စု ဂြိုကွာံလိုဖြူ ဝါ ဘျာဖူမိုးဂုံင်ဝါးဝါ။

၁၈။ စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူညာပုဒ်မ(၁၆)ပုဒ်မခိုင်(၈) ထေံလိဘျာဖူ
 မိုးဂုံင်လာံးမာစွဲင်းဝါ ပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဖြူ စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူ
 ဂြိုကွာံလိုဖြူမြို့ယွီရီဂူ၊ ဂြိုကွာံလိုဖြူအများထေင်သိုးဖြာရီဖြာစွဲင်း ယွီစျား
 ငိုဘျားညာပြည်ထောင်စုဂြိုကွာံလိုဖြူဝါဘျာဖူမိုးဂုံင်ဝါးဝါ။

၁၉။ ပုဒ်မ (၁၅) ထေံလိ ယေမြာဂုံင်ခါဝါးမာ စိုသီဝန်ကြီးညာစီးစုံင်
 မြို့ယွီရီစွဲင်းဝါပြီကဏံစိုပြီထေင်မုင်စွဲင်းဝါစွဲင်းဘွီယေထေင် လျားကာံ
 ဖြာထာဖြာကွယြ်ဂုံင်ဘာလာ မဒါညာမဘာလာစွဲင်းထေင် လျားချီလုံင်နာ
 ဇုဒိုမားဂုံင်ဟီးမြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါးရေ ဝါဂြိုမြို့ဂြိုကွာံလိုဖြူ
 ဝါထံယကျီးမိုးဂုံင်ဝါးဝါ။

၁၇။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စု အဆင့်ရှိဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၈။ ဝန်ကြီးဌာနသည်ပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) အရ တင်ပြချက် နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရ ဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၉။ ပုဒ်မ ၁၅ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရသောကိစ္စတွင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့် အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါက အကျိုး အကြောင်းပြည့်စုံစွာဖော်ပြ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၀။ မြီဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါးစု ဝါဂြိုဟ် (ပြည်နယ်အစိုးရ) ဂြိုဟ်ကွာ်လိုဖြညာ ပုဒ်မ(၁၉) ထေံလိကိးမိုးဝံင်လားမာယွံရီမြီလြား ပြည်ထောင်စု ရီးစုင့်ဝါ ယွံရီဝံင်ဝါးယွံရီမြီငိုမိ တွံးညီမိုဝ်းညာ ယွံစွား မာလီစုင် ယွံရီဝံင်နားမာ ပြည်ထောင်စုဂြိုဟ်ကွာ်လိုဖြညာကိးမိုး ဝံင်ဝါးငါ။

၂၁။ (က) ပြည်ထောင်စုဂြိုဟ်ကွာ်လိုဖြညာ ပုဒ်မ(၂၀) ထေံလိယေဝံင် လားမာလြားယွံစွားမာလီစုင်ယွံရီနားမာပြည်ထောင်စုစိုသီ ဝန်ကြီးလြားယေကိးဝံင်ဝါးငါ။

(ခ) ပြည်ထောင်စုစိုသီဝန်ကြီးညာ ပုဒ်မခံင် (က) ထေံလိယေ ဝံင်လားမာယွံကဏ်စိုယွံ ထေံမုင်စွံင်းဝါစွံင်းတြီယေဆူလီ ဗျာလီခွေလီစွံင်းထေံ လြားကံဖြာထာဖြာကွယွံဝံင်ဘာ ဘာလာနားမာပြည်ထောင်စု ဂြိုဟ်ကွာ်လိုဖြညးလုင်ဝါစိုး ငါးစုခါ ၊ ပြည်ထောင်စုရီးစုင့်ဝါဖြားမာသားရီးဒီး စိုသီဝန်ကြီး မြီယွံရီဂူ ၊ ဂြိုဟ်ကွာ်လိုဖြညာ ၊ ဂြိုဟ်ကွာ်လိုဖြညာယွံရီဂူထေံရေ သားလိုဝွံဂြိုဟ်ပီးငါးစုခါမြီယွံရီဝါးငါ။

၂၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၉ အရ တင်ပြသောကိစ္စမှာ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၁။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၂၀ အရ တင်ပြ ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် ပုဒ်မခွဲ(က)အရ တာဝန် ပေးအပ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့် အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးသည့် ကိစ္စတွင် ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာန များ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း၍ လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

ရိုးကုန်း (၇) ကာချီစွမ်းထောင်

၂၂။ အမာဝါနေ ထေလီစွမ်းဝါသားကျဒါးမာမြဲဖြိုပြီကဏ္ဍာန်ထိုယီ မှင်စွမ်း
ဩဇာယုဩဇာထောင်လျား သီဆိုင်ယံးမာရိုးစွမ်းမဖြိုဖြို ကာခြံ ကာချီ
ယွီရီဝါမဒါ။

၂၃။ အမာနေထေလီစွမ်း ဝါသားကျဒါးမာ ဇုဒိမားဂုံစွမ်း ထောင်လျား
မြဲကွဲ့ ယွီရီမြဲစွမ်းဝါ ပါလင်းယွီရီဇာဝါမဒါ။

၂၄။ အမာနေမြဲဖြိုပြီကဏ္ဍာန် ထေလီစိုထေလီ ထေမာစိုထေမာ ညီးဖိုးလှ
ခိုနာ စော်ခင်းဖြိုနာ ၊ ညီးမဦးလှခိုနာ ၊ ထေယီယီလျားမုံဇာဗြတ် လာနာ
မဝါနေ ဗြတ်လာနာမာ စွမ်းဇာလီယွီရီမြဲလျားယွီရီဝါမဒါ။

ရိုးကုန်း (၈) စွီးဂုံစွမ်း

၂၅။ အမာနေပုဒ်မ(၂၂)ဝါသားကျဒါးမာကာချီစွမ်းလျား စိုးလီဗျာလီ
နာယွီရီဆူငိုဝီစွီးဂုံခါဝါလီဆူညာဂိုလီထေလီလျားထေခိုထေယံဩ
မမာံယီ ထိုဟီဝါဝါခေငို။ ဖူဇာထေရှားထေယံဩမမာံယီဖူဝါခေငို၊
ညေစွမ်းဝိုးထေယံးဝါခေငို စွီးဂုံဝါးဝါ။

အခန်း (၇)**တားမြစ်ချက်များ**

၂၂။ မည်သူမျှ ဤဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်ရပိုင်ခွင့်များကို ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက် မရှိဘဲ ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း မပြုရ။

၂၃။ မည်သူမျှဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နိုင်ငံရေးကိစ္စ အလို့ငှာ အလွဲသုံးစား မပြုလုပ်ရ။

၂၄။ မည်သူမျှ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအချင်းချင်း မုန်းတီးခြင်း၊ ရန်မူခြင်း၊ စိတ်ဝမ်းကွဲခြင်း တစ်မျိုးမျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် ရည်ရွယ်သော သို့မဟုတ် ပေါ်ပေါက်လာရန် အကြောင်းရှိသော အပြုအမူများကို မပြုလုပ်ရ။

အခန်း (၈)**ပြစ်ဒဏ်များ**

၂၅။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၂ ပါတားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၆။ အမာဝါဒေပုဒ်မ (၂၃) ဝါသားကျဒါးမာ ကာံဒြီစွဲင်းလျား စိုးလီ ဗျာလီ နာယွီရီဆူဝ်ဒိစွီးဝံင်ခါဝါလီဆူညာဂိုထေံဖိုလျား ထေံခိုထံယ် လျာမမျာံလီထိုဟီခူဝါ ဝါခေဝ် ဖူဖြထေံရှားထံယ်လျာ မမျာံလီဖူဝါ ခေဝ် ညေံစွဲင်းဝိုးထံယ်ဝါခေဝ် စွီးဝံင်ဝါးဝါ။

၂၇။ အမာဝါဒေ ပုဒ်မ (၂၄) ဝါသားကျဒါးမာကာံဒြီစွဲင်းလျားစိုးလီ ဗျာလီနာယွီရီဆူဝ်ဒိစွီးဝံင်ခါဝါလီဆူညာ ဂိုထေံဖိုလျားညေံခိုထံယ် လျာ မမျာံလီထိုဟီခူဝါဝါခေဝ် ၊ ဖူဖြညေံရှားထံယ်လျာ မမျာံလီ ဖူဖြ ဝါခေဝ် ညေံစွဲင်းဝိုးထံယ်ဝါခေဝ်စွီးဝံင်ဝါးဝါ။

ရီးကုင်း (၉)

လီမိကျီးလီ

၂၈။ ပြည်ထောင်စုစိုသီဝန်ကြီးညာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဂွါဝိုင်ဆာ လျာဂူဝါဝါခေဝ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် မဝါခေအမျိုးသားလွှတ်တော် ဂွါဝိုင် ဆာလျာဂူဝါဝါခေဝ် ၊ မြို့ကွဲ. မဝါခေ ပါရစိုဏ်အများသားရှိ ဒီးလီ မြို့ရိ လီကဏ်စိုလီဘွီယေ့ဖြတ်ဖြိုတားထေင်လျားရီးစုင်းဟ ညီတေးညီဟီး ကျီးဝံင်မားဝံင်ဝါးဝါ။

၂၆။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၃ ပါတားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၇။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၄ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို နှစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်နှစ်သိန်းထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၉)

အထွေထွေ

၂၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင်ဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သို့မဟုတ် အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် အများပြည်သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အရေးကြီးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဆိုင်ရာ အခြေအနေကို အခါအားလျော်စွာ တင်ပြရမည်။

၂၉။ ပြည်ထောင်စုစိုသီဝန်ကြီးညာပုဒ်မ(၉)သားကျဒီးမမြို့ ယွီရီယေရေ ယွီရီဝါဒီးယွီ ယွီရီမြို့ထောင်လှား ယွီရီရုံးထာ ယွီစွား ညာသားကျ ဒီးမ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါဒေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်)စိုသီ ဝန်ကြီးလှား ယေတြွီဝံင်ယေကျီးဝံင်ဝါဒီးဝါ။

၃၀။ စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူညာထေလီစွံင်းထေလီလိုလားမာ ကော်မီရေ မြို့ယွီရီလိုဖြူထောင် ရုံးယွီရီမြို့ထောင်လှား ယွီရီဝံင်ဝါဒီးဝါ။ ယွီဂူလီဖူဖြူ ထောင်ယေမြာဂူခါဝါဒီးဝါ။

၃၁။ ထေလီစွံင်း ဝါသားကျဒီးမာ စွီးဖြူမြို့စွံင်းထောင်လှား ရဲ ယွီရီမြို့စွံင်း (ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်) ဝါစီစီးလူဝါဒီးဝါ။

၃၂။ မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါဒေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုကွံ လိုဖြူညာထေလီစွံင်းဝါသားကျဒီးမာ ဩဏာထောင်မုင်စွံင်းဝါစွံင်း ဩယေမြို့ထေယွီယွီလှားယွီရီနားမာ စွီးစုင်ဂြိုကွံလိုဖြူဝါ သားရီ ကျဒီးမာ ဩဏာစိုယွီမုင်စွံင်းဝါစွံင်းဩယေယွီရီဝံင်စိုသီဝန်ကြီး ယေဝံင် ယွီရီကျိဝါဒီးဝါ။ မြို့ဖြူဩဏာ စိုသီဝန်ကြီး မဖြူယွီမြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မဝါဒေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) စိုသီဝန်ကြီး ဒါမာ ဝါစွီးယေကျီးဝံင်ယးမာစိုသီဝန်ကြီးလှားယွီရီကျိဝါဒီးဝါ။

၃၃။ ထေလီစွံင်းသားကျဒီးမာ စွို့ချာဂြူထေယွီယွီဝါစွီးမာစွို့စွံင်းဘျာ လှိုယးထာ ဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူဝါကင်းထာညီးလုံင်လူဝါဒီးဝါ။

၂၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် ပုဒ်မ ၉ ပါ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၃၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီ နှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးရ မည်ဖြစ်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်များကိုလည်း ကျခံရမည်။

၃၁။ ဤဥပဒေပါပြစ်မှုများကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှု များအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၃၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက် ရန် မိမိတို့အစိုးရအဖွဲ့၏ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေရမည်။ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာ ဝန်ကြီးမရှိသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်သည့် ဝန်ကြီးအား ဆောင်ရွက်စေရမည်။

၃၃။ ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူရမည်။

၃၄။ ထေလီစွမ်းရုံဝါသားကျဒါးမာဇုဒိမားဂုံစွမ်းထောင်လှားရီးမာဒို
လာနာယွီရီရုံးထွာ

- (က) စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူညာစွမ်းလီစွမ်း၊ လီဖိစွမ်းရေ ကါယွီ
ဖြူစွမ်းထောင်လှား ၊ ပြည်ထောင်စု ဂြိုဟ်ကွာံလိုဖြူထောင်ညီး
လုံင်ဝါစိုးဇုဒိမားဂုံင်ဝါဒါးငါ။
- (ခ) စိုသီဝန်ကြီးမြို့ယွီရီဂူညာ ဘျာဖျူခုံင်ဆုင်းဒုထိုယေံ ၊ ဘျာဖျူ
ခုံင်ဖြာဂူမိုးဂုံစွမ်းရေယွီရီစွမ်းထောင်လှားဇုဒိမိုးဂုံင်ဒါးငါ။
- (ဂ) မြို့ဆာဒီ (တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြိုမြို့ပြည်နယ်
ဂြိုဟ်ကွာံလိုဖြူညာ ဘျာဖျူခုံင် ဆုင်းဒုထိုယေံ ၊ ဘျာဖျူခုံင် ၊
ဖြာဂူမိုးဂုံစွမ်းရေ ယွီရီစွမ်း ထောင်လှားဇုဒိမာဂုံင်ဒါးငါ။
- (ဃ) မြို့ဆာဒီ(တိုင်းဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်)
စိုသီဝန်ကြီး မြို့ယွီရီဂူညာ သားရီကျဒါးမာ မြို့ဆာဒီ (တိုင်း
ဒေသကြီး) မငါရေ ဝါဂြိုမြို့ (ပြည်နယ်) ဂြိုဟ်ကွာံလို
ဖြူထောင်ညီးလုံင်ဝါစိုး ဘျာဖျူခုံင်ဆုင်းဒု ထိုယေံ ၊ ဘျာဖျူ
ခုံင် ၊ ဖြာဂူမိုးဂုံစွမ်းရေ ယွီရီစွမ်းထောင်လှား ဇုဒိမား
ဂုံင်ဒါးငါ။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာမြို့ကွဲ့.လိုဇုရီးကျီသုင်လီစွမ်းထေံ
လိဝှါဩမာဒုဘိုသိုယ်းငါ။

ပုံ/သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာမြို့ကွဲ့.

၃၄။ ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

- (က) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ခ) ဝန်ကြီးဌာနသည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့်လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ဃ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဦးစီးဌာန၊
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်
စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအသင်းအဖွဲ့မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ(မြန်မာအက္ခရာ)
လီဆူစာပေနှင့်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတို့မှ ပူးပေါင်းဘာသာပြန်၍
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အခမဲ့ထုတ်ဝေသည်။